

บทที่ 6

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

6.1 สรุปผลการศึกษา

ในการศึกษาผลกระทบการนำเข้าสินค้าจากจีน ภายใต้ความตกลง ACFTA: ผลกระทบและการปรับตัวของผู้ผลิตในอุตสาหกรรมกระเป๋าทองไทย โดยศึกษาจากมูลค่าทางการค้าระหว่างไทยกับจีน ผ่านรหัส HS4202 ซึ่งมีทั้งหมด 12 รหัส ใช้การวิเคราะห์ปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อขีดความสามารถทางการแข่งขัน อันได้แก่ การวิเคราะห์ดัชนีความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบที่ปรากฏ (RCA) การวิเคราะห์ความได้เปรียบเชิงแข่งขัน (Diamond Model) และ โอกาสและอุปสรรคในการผลิตและการค้าของอุตสาหกรรมกระเป๋าทอง โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลทางสถิติ การออกสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ หน่วยงานราชการ และหน่วยงานภาคเอกชน ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับ ความตกลง ACFTA นี้ เพื่อที่จะทราบถึงการเปลี่ยนแปลงทางการค้าที่เกิดขึ้นจากการมีความตกลง ACFTA ต่ออุตสาหกรรมกระเป๋าทองของไทย และแนวทางการปรับตัวและกลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจของผู้ผลิตกระเป๋าทองไทย

จากวัตถุประสงค์ของการศึกษาในการวิเคราะห์หาผลกระทบจากการเปิดตลาดของรัฐบาลไทย โดยการลดภาษีนำเข้าภายใต้ความตกลง ACFTA ต่ออุตสาหกรรมกระเป๋าทองของไทย พบว่า ไทยมีการนำเข้าสินค้ากระเป๋าทองจากจีนเพิ่มมากขึ้นทุกปีนับจากปี 2005-2008 ภายหลังจากที่รัฐบาลทำการเปิดการค้าเสรีภายใต้ความตกลง ACFTA จากการนำเข้าที่เพิ่มขึ้นนี้จึงส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมกระเป๋าทองของไทยทำให้ยอดขายรายกระเป๋าทองภายในประเทศของผู้ประกอบการลดลง ผู้ประกอบการจึงต้องปรับลดปริมาณการผลิตทำให้ใช้กำลังการผลิตได้ไม่เต็มที่ จึงจำเป็นต้อง งดลดเวลาการทำงาน ลดจำนวนพนักงานบางช่วงเวลาที่ไม่มียอดสั่งซื้อจากลูกค้าภายในประเทศ

การวิเคราะห์อุตสาหกรรมการผลิตกระเป๋าทองของไทยและจีน เพื่อให้ทราบถึงศักยภาพในการแข่งขัน ระหว่างไทยกับจีน โดยการใช้ทฤษฎีการวิเคราะห์ดัชนีความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบที่ปรากฏ (RCA) ทำให้ทราบว่า จีนมีความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบที่ปรากฏ เพราะจากการคำนวณค่า RCA ของจีนผ่านรหัส HS4202 จีนมีค่า RCA มากกว่า 1 และจากการวิเคราะห์ความได้เปรียบเชิงแข่งขัน (Diamond Model) ทำให้ทราบว่าจีนมีความได้เปรียบในเรื่องของความพร้อมด้านปัจจัยการผลิตและความสามารถของผู้ประกอบการในจีน โดยไทยมีความ

เสียเปรียบมากกว่าซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทางทฤษฎี จึงทำให้มีการนำเข้ากระเป๋าจากจิ้งเพิ่มขึ้น และมีบางคนอ้างว่า เป็นเพราะการเปิดตลาดของรัฐบาลไทยภายใต้ความตกลง ACFTA จากการเก็บรวบรวมข้อมูลทางสถิติการนำเข้ากระเป๋าจากจิ้งในการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีภายใต้ความตกลง ACFTA โดยการขอใช้แบบฟอร์มอี ทำให้ทราบว่า การเปิดตลาดของรัฐบาลไทยภายใต้ความตกลง ACFTA ไม่ใช่เหตุผลหลักในการนำเข้ากระเป๋าจากจิ้งที่เพิ่มขึ้น แต่เป็นเพราะเงินมีขีดความสามารถในการแข่งขันนั่นเอง

การศึกษาถึงแนวทางการปรับตัวหลังจากการเปิดเสรีภายใต้ความตกลง ACFTA และกลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจของผู้ผลิตกระเป๋าของไทย ทำให้ทราบว่า ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมพยายามสร้างตราสินค้าเป็นของตนเองและมีการซื้อลิขสิทธิ์ตราสินค้าระดับโลกมาผลิตกระเป๋าประเภทต่างๆ โดยเปลี่ยนกลุ่มลูกค้าจากระดับล่าง มาเป็นระดับกลางและระดับสูง ซึ่งมีกำลังซื้อที่มากกว่า เพื่อเป็นการหลีกเลี่ยงการแข่งขันเรื่องราคากับสินค้ากระเป๋าที่นำเข้ามาจากประเทศจีน มีการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับตัวสินค้าโดยการออกแบบและผลิตสินค้าในหมวดของ กระเป๋าใส่คอมพิวเตอร์ กระเป๋าเป้เดินป่าขนาดใหญ่ กระเป๋าน้ำ กะเรียน โดยที่ผู้ประกอบการพยายามสร้างความแตกต่างในเรื่องของวัตถุดิบที่ใช้ในการ ผลิตในการศึกษาแนวโน้มแฟชั่นในเรื่องของสีเข้ามาช่วยในการออกแบบ และผู้ประกอบการมีการค้นหาช่องทางจำหน่ายใหม่ๆ เพื่อเป็นการขยายฐานลูกค้าในการเพิ่มยอดขาย ซึ่งได้แก่การนำสินค้าเข้าไป จำหน่ายในประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียง ได้แก่ ลาว พม่า กัมพูชา ในรูปแบบของการดำเนินการร้านค้าปลีก ประเภทห้างสรรพสินค้าและการจัดแสดงสินค้า ทั้งนี้ผู้ประกอบการมองว่าทั้งสามประเทศนี้ยังมีความต้องการสินค้าที่แปลกใหม่ เพื่อตอบสนองกับรูปแบบการดำเนินชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไป

ความแตกต่างจากงานวิจัยในอดีตที่มีการศึกษาเกี่ยวกับอุตสาหกรรมกระเป๋า คือ ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาวิเคราะห์ถึงอุตสาหกรรมกระเป๋าโดยตรง โดยทำการวิเคราะห์รหัสสินค้า HS4202 ทั้งหมด 12 รหัส แยกออกมาจากอุตสาหกรรมรองเท้าและเครื่องหนัง และทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้การวิเคราะห์ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ (RCA) ควบคู่กับการวิเคราะห์เชิงพรรณนาโดยใช้การวิเคราะห์ความได้เปรียบเชิงแข่งขัน (Diamond Model) เพื่อให้ได้ผลการวิเคราะห์ที่สมบูรณ์ที่สุด

ส่วนงานวิจัยที่เกี่ยวกับสินค้าแฟชั่น จะมีแนวโน้มไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ ในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม และเครื่องประดับทอง ไทยมีความเสียเปรียบคู่แข่งในด้านของต้นทุนการผลิตซึ่งมีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น เมื่อเทียบกับจีนซึ่งเป็นคู่แข่งที่ ในการศึกษาสินค้ากระเป๋า

ก็เช่นเดียวกัน ที่ไม่สามารถแข่งขันในเรื่องต้นทุนสินค้ากับจีนได้ แต่สามารถแข่งขันในด้านของคุณภาพสินค้าให้เป็นที่ยอมรับในตลาดโลกได้

6.2 ข้อเสนอแนะต่อผู้ประกอบการและการสนับสนุนจากหน่วยงานรัฐบาล

จากการศึกษาในครั้ง นี้ผู้ทำการวิจัยได้ เห็นถึงปัจจัยสำคัญต่างๆ ที่จะช่วยให้ผู้ประกอบการมีความตื่นตัวและกระตุ้นให้เห็นถึงความสำคัญของสิทธิประโยชน์ที่จะได้จากความตกลง ACFTA การปรับตัวเพื่อรองรับกับสถานการณ์การแข่งขันกับกระเป๋ากาจากจีนที่นำเข้ามาจำหน่ายภายในประเทศ และข้อเสนอแนะต่อนโยบายภาครัฐที่จะช่วยส่งเสริมอุตสาหกรรมกระเป๋ากาในอนาคต ดังนี้

6.2.1 ข้อเสนอแนะต่อผู้ประกอบการในประเทศที่ถูกผลกระทบจากการนำเข้ากระเป๋ากาจากจีน

1) ผู้ประกอบการควร ทำการศึกษาหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการค้า เศรษฐกิจ การเมือง แนวโน้มแฟชั่น แนวโน้มตลาด และกลุ่มเป้าหมายในอนาคต เพื่อใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการวางแผนธุรกิจ และการออกแบบสินค้าเพื่อจำหน่ายทั้งตลาดในประเทศและต่างประเทศ

2) พยายามเสาะแสวงหาตลาด ใหม่ๆ ในการจำหน่ายสินค้าของตน เช่น สินค้าใหม่ ชายในตลาดเก่า สินค้าใหม่ชายในตลาดใหม่ สินค้าเก่าชายในตลาดใหม่ เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อเป็นการขยายฐานตลาด เพิ่มยอดขาย และช่องทางการขายใหม่ๆ ผู้ประกอบการควรมองหาตลาดที่ยังไม่มีผู้ใดไปเปิดตลาด หรือประเทศโลกที่ 3 ที่กำลังเปิดประเทศเข้าสู่ประเทศที่กำลังพัฒนา เพราะยังมีความต้องการสินค้าแปลกใหม่

3) ผู้ประกอบการรายย่อย หรือ SMEs ควรที่จะมีการพบปะเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารอันจะเป็นประโยชน์โดยรวม ด้วยการเข้าเป็นสมาชิก สมาคม ชมรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมกระเป๋ากา เช่น สมาคมเครื่องหนังไทย สมาคมของขวัญของข้าวไทยและของตกแต่งบ้าน และหน่วยงานของรัฐบาล ได้แก่ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ สภาอุตสาหกรรม เป็นต้น ทั้งนี้หน่วยงานต่างๆ เหล่านี้ พร้อมให้คำแนะนำและข้อมูลเกี่ยวกับ การค้าการผลิต แก่ผู้ประกอบการที่เป็นสมาชิกโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายใดๆ อีกทั้งยังมีการเปิดอบรม แนวโน้ม แฟชั่น ในอนาคตและ การออกแบบสินค้าอยู่เป็นประจำ ผู้ประกอบการสามารถเข้ารับความรู้และนำกลับมาพัฒนาองค์กร และรูปแบบของผลิตภัณฑ์ได้อีกด้วย

4) ผู้ประกอบการควรศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความตกลง ACFTA ซึ่งในปี 2010 นี้ จะมีการปรับลดอัตราภาษีทั้งส่งออกและนำเข้าเหลือร้อยละ 0 จึงอยากให้ผู้ประกอบการมองถึงโอกาสที่จะได้รับจากการเปิดเสรีทางการค้านี้ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินธุรกิจในปัจจุบันและอนาคต ว่าผู้ประกอบการจะปรับตัวรับมือกับสถานการณ์ที่ส่งทั้งผลดีและผลเสียนี้ได้อย่างไร

5) ผู้ประกอบการควรจะมีการส่งแรงงานไปฝึกอบรมฝีมือแรงงาน หรือมีการสอบเทียบชั้นฝีมือแรงงาน เพื่อให้มีบุคลากรที่มีคุณภาพในการออกแบบ ตัดเย็บ และสามารถถ่ายทอดทักษะนี้แก่เพื่อนร่วมงานได้ ผู้ประกอบการควรมีการจูงใจให้กับแรงงานที่มีทักษะ เช่น การเลื่อนตำแหน่ง การขึ้นค่าแรง เป็นต้น เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจในการทำงานและถ่ายทอด ความรู้แก่เพื่อนพนักงานด้วยกัน

6) ผู้ประกอบการควรสร้างความแตกต่างในเรื่องของคุณภาพของวัตถุดิบ และคุณภาพในการตัดเย็บ เพื่อเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับตัว สินค้า โดยการออกแบบและผลิตสินค้าในหมวดของ กระเป๋าใส่คอมพิวเตอร์ กระเป๋าเป้เดินป่าขนาดใหญ่ กระเป๋ากีฬาชนิดต่างๆ และกระเป๋านักเรียน เป็นต้น ซึ่งผู้ประกอบการ สามารถอาศัยแนวโน้มแฟชั่นในเรื่องของสีเข้ามาช่วยในการออกแบบได้

6.2.2 การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐบาล

1) หน่วยงานของรัฐบาล ควรเคร่งครัดในเรื่องของมาตรการการนำเข้าสินค้า จากจีน โดยมาตรการจำกัดปริมาณการนำเข้า และมาตรฐานการเรื่องคุณภาพของสินค้า เพื่อปกป้องผู้ประกอบการที่อยู่ในอุตสาหกรรมกระเป๋า

2) ภาครัฐควรให้การสนับสนุน ส่งเสริมอุตสาหกรรมนี้อย่างต่อเนื่องและเท่าเทียมกัน เนื่องจากอุตสาหกรรมกระเป๋าไม่เพียงแต่กระเป๋าที่ทำจากหนังสัตว์เท่านั้น ยังมีกระเป๋าที่ทำจากผ้า และหนังเทียม ซึ่งมีผู้ประกอบการรายย่อย อยู่ในอุตสาหกรรมนี้มาก แต่ ภาครัฐจะเน้นเฉพาะเรื่องของคุณภาพหนังฟอก หนังย้อม การออกแบบเครื่องหนัง โดยไม่มีการส่งเสริม หรือสนับสนุน อุตสาหกรรมกระเป๋าที่ทำจากผ้าหรือหนังเทียม จึงไม่สามารถแข่งขันกับสินค้าที่นำเข้าจากจีนได้

3) การช่วยเหลือด้านแหล่งเงินทุนสำหรับผู้ประกอบการที่ไม่มีหลักประกัน ในการกู้ยืมเงินเพื่อรองรับการขยายธุรกิจในอนาคต

4) ควรมีการสนับสนุนนักออกแบบของไทย โดยกา รเปิดโรงเรียนสอนการออกแบบ กระเป๋า และเทรนแฟชั่นโดยเฉพาะ เพื่อให้ผู้ประกอบการธุรกิจสามารถออกแบบสินค้าได้ตรงกับความต้องการของผู้บริโภค

5) รัฐบาลควรจัดให้ มีการพบปะผู้ประกอบการอย่างสม่ำเสมอ ในการแลกเปลี่ยน ความรู้ และการ ให้ข้อมูลข่าวสารแก่ผู้ประกอบการในเรื่องที่เป็น โอกาสในการทำธุรกิจ หรือ อุปสรรคที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เพื่อเป็นการเตรียมพร้อมให้ผู้ประกอบการสามารถรับมือกับ สถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นได้ โดยการรวบรวมรายชื่อผู้ประกอบการทั่วประเทศและทำการ ประชาสัมพันธ์ให้กับผู้ประกอบการทราบ

6) หน่วยงานภาครัฐควรสนับสนุนให้มีการออก งานแสดงสินค้าทั้งในและ ต่างประเทศ โดยทั้งนี้รัฐบาลควรเป็นผู้ดูแลและสนับสนุนเรื่องค่าใช้จ่ายให้กับผู้ประกอบการ เพื่อ เป็นการกระตุ้นให้ผู้ประกอบการออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่องานแสดงสินค้าและสามารถทำการ แข่งขันได้ในตลาดต่างประเทศ

6.3 ข้อจำกัดในการศึกษา

1) ระยะเวลาที่ใช้ ในการศึกษาจำกัด ในการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการที่เป็น ผู้ประกอบการรายย่อยที่ไม่ได้จดทะเบียนต่อกรมโรงงานอุตสาหกรรม เพราะน่าจะเป็นผู้ที่ได้รับ ผลกระทบจากความตกลง ACFTA มากที่สุด ขาดความสามารถในการทำการตลาด

2) ผู้ประกอบการระดับ SMEs ที่ทำการสัมภาษณ์บางรายไม่ได้ให้ ข้อมูลที่แท้จริง ซึ่ง อาจจะมีแรงจูงใจผลกระทบต่อการทำการตลาดของผู้ประกอบการ อันเนื่องมาจากแหล่งที่มาของ วัตถุดิบและกระเป๋าสสำเร็จรูป

นอกจากนี้ถึงแม้ผู้วิจัยจะทำงานเกี่ยวกับอุตสาหกรรมกระเป๋าสโดยตรง แต่ในการ วิเคราะห์ขีดความสามารถในการแข่งขันจากปัจจัยต่างๆ ของจีน ท ่างผู้วิจัยสามารถทำได้เพียง ค้นคว้าข้อมูลเพื่อใช้ในการวิเคราะห์จากการสัมภาษณ์หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ผู้ประกอบการ สี่ออิเล็กทรอนิกส์ และบทความต่างๆ อาจทำให้ข้อมูลที่น่าสนใจมาทำการวิเคราะห์ไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร

6.4 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

เนื่องจากในการศึกษาผลก กระทบการนำเข้าสินค้าจากจีน จากการมีความตกลง ACFTA: การปรับตัวของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมกระเป๋าสของไทย เป็นการศึกษาครั้งแรกใน ส่วนของการนำเข้าผลิตภัณฑ์กระเป๋าส (HS4202) ซึ่งเป็นการศึกษาข้อมูลตัวเลขการนำเข้าผ่าน ระบบศุลกากร และฐานข้อมูลการค้าโลก (UN Comtrade) เป็นข้อมูลที่มีการแจ้งตัวเลขการนำเข้า

ที่แท้จริงจากผู้ประกอบการ และมีผู้ใช้สิทธิประโยชน์จากการมีความตกลงการค้า ACFTA ภายใต้
พอร์มนี้น้อยกว่าที่ควรจะเป็น ทั้งในด้านการส่งออกและนำเข้า

ทั้งนี้ผู้วิจัยคาดการณ์ว่า ยังมีตัวเลขทางการค้าที่มีการซื้อขายกันอยู่จริง ซึ่งสินค้า
เหล่านี้เป็นสินค้าลอกเลียนแบบที่นำเข้าจากประเทศจีนโดยผ่านช่องทางต่างๆ ซึ่งผู้วิจัยมีข้อจำกัด
ในเรื่องของระยะเวลา จึงอยากให้การศึกษานี้ในครั้งต่อไปมีการศึกษาถึงการนำเข้าสินค้า
ลอกเลียนแบบจากจีนด้วยวิธีการหรือเทคนิคต่างๆ ที่นำเข้ามาจำหน่ายภายในประเทศจน เกิดผล
กระทบต่อการค้าภายในประเทศและผู้ประกอบการที่อยู่ในอุตสาหกรรมกระเป๋าและพยายามที่จะ
สร้างตราสินค้าเป็นของตนเอง